СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVIII. Ч. 24. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 30. січня, 1930. VOL. XXXVIII. No. 24. Jersey City, N. J., Thursday, January 30, 1930. THREE CENTS.

СТИМСОН ПРО МОРСЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ

ГОВОРИВ З ЛОНДОНУ ПО РАДІО. БУЛО ЧУТИ КОЖДЕ СЛОВО.

НЮ ЙОРК, 29 січня. — Секретар стейту Генри Стимсон виголосив у Лондоні по радіо промову, звернену до горожан Злучених Держав. Він сказав, що властиво волів би послухати поради своїх земляків щодо морської конференції, ніж самому говорити, бо з того була би більша користь для справи.

Щодо самої конференції заявив, що є вигляди на успіх з нарад. Конференція положить кінець злій волі, запідозрінням і боязни, які викликували перегони в зброєнню на морі. Крім цього населення дістане полекші, бо зменшаться видатки на зброєння.

Злучені Держави є готові до посвяти в справі мира. Але про охорону краю мусять дбати. Добру волю Америки найкраще було пізнати в часі нарад Вашингтонської конференції, коли то вона згодилася знищити 15 панцирників, на яких будову видала $330,000,000.

КОНГРЕС І ПРОГИБІЦІЯ.

ГОЛОСУВАТИМУТЬ НАД ПИВОМ З 2.75% АЛЬКОГОЛЕМ.

ВАШИНГТОН, 29 січня. — Конгресмен Даєр, републиканець з Мізури, хоче ратувати прогибіційний закон у той спосіб, що домагається від установленої Гувером комісії для захования законів, щоби вона застановилася над легалізацією продукції пива, яке містить в собі 2.75% алькоголю.

Джордж Вікершен, президент комісії, заявив, що таке предложення повинно бути внесене в конгресі, бо конгрес має право перевести ту зміну, не нарушуючи в нічім прогибіційного закона.

ЖЕРТВИ АЛЬКОГОЛІЗМУ.

СМЕРТНІ ВИПАДКИ ЗРОСЛИ ТЕПЕР НА 600% У ПОРІВНАННЮ З 1920 РОКОМ.

НЮ ЙОРК, 29 січня. — „Метрополитен Лайф Іншуренс Компані" подає, що в останнім році мала компанія на 19,000,000 заасекурованих 641 случаїв смерти від алькоголю. Від 1922 до 1929 років мала компанія 4,138 таких випадків. З того числа припадає тільки 48 випадків на Канаду, а решта на Злучені Держави. У всіх случаях смерть наступила з причини затроєння деревляним і денатурованим алькоголем.

Якщо порівнати число смертних випадків від алькоголю в 1929 р. з такими випадками з 1920 р., коли то заведено прогибіцію, то виходить, що ті випадки збільшилися з того часу на 600%.

ПОХОРОН КАТОВІЦА.

ВІДБУВСЯ В ПОРЯДКУ ПРИ ВЕЛИКІМ ЗДВИЗІ КОМУНІСТІВ І ПОЛІЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 29 січня. — Вчора поховано С. Катовіца, страйкаря, котрого полісмен побив при пікетованню так сильно, що він помер від ран. Поліція розганяла пікетуючих. Прийшло до бійки між страйкуючими і поліцією. Побито одних і других. Катовіц належав до комуністичної партії. Поліція надіялася великої большевицької демонстрації зприводу похорону Катовіца. Та похорон відбувся спокійно. Виголошено цілий ряд промов, звернених проти капіталізму, а загріваючих робітників до клясової боротьби і підпирання большевицького уряду в Москві.

Похоронови приглядалося яких 15,000 людей. 300 полісменів держали порядок.

ПРОПАВ ПІД ВОДОЮ.

МОНТРЕАЛ, 29 січня. — Нурець Петро Тренз пішов під воду й нема від нього ніякого знаку, хоч вже минуло 24 годин. Зверху помпують йому воздух і шукають за иншими нурцями, щоби розпочати ратункову акцію.

ДУХОВЕНСТВО ЯК ПРОВІДНИК.

НЕ ВІДПОВІДАЄ ТЕПЕР СВОМУ ЗАВДАННЮ. ТАК ГОВОРЯТЬ НА ПРЕЗБИТЕРСЬКІЙ КОНВЕНЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 29 січня. — Д-р Вилієм Коверт, генеральний секретар Презбитерської Ради Християнського виховання, говорив перед 400 презбитерськими делегатами про ролю духовенства як провідника. Він підніс, що духовні семинарі дістають щораз то слабший матеріял на кандидатів духовного стану. Тимчасом живемо в таких часах, що треба щораз здібніших духовників і з вищим образованням. Церква потребує модерних священиків і добрих адміністраторів. Соціяльна опіка й инші справи вимагають іншого рода священиків, таких, котрі булиб здібні обняти ту велику революцію, яка обхопила промисл і ціле наше модерне життя до держави включно.

ЛЮДИНА ЗПЕРЕД 20,000 ЛІТ.

НЮ ЙОРК, 29 січня. — „Амерікен Мюзеум оф Нетюрел Гисторі" збогатила свої цінности новими кістяками давних людей і звірів. Між иншим знайдено в Флориді кістяк людини, яка жила тому 20,000 літ. Рівнож знайдено в Аляскі замерзлі кости звірят з такого самого часу. Знову в Алябамі знайдено кости звірят зперед 250,000,000 літ.

ВЖЕ И ЖІНКА ЛИНДБЕРГА ЛІТАЄ.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, 29 січня. — Миссис Чарлз Линдберг кермувала перший раз літаком цілу годину. Підчас того лету сиділа однаке при ній її славний чоловік.

ЗАВЕЛИКІ ЧАСОПИСИ.

МОНТРЕАЛ, 29 січня. — На сесії канадійських паперових промисловців піднесено, що треба засаджувати ліси, бо не стане дерева на папір. Стверджено, що часописи виходять непотрібно в таким великім обемі. Це відноситься особливо до недільних видань. Паперова скрута доведе незабаром до того, що часописи виходитимуть у зменшенім обемі.

З ЖИТТЯ УКРАЇНЦІВ У ПАРИЖІ.

Перший військовий зїзд вояків бувшої армії УНР. почався 8. грудня 1929 р. молебнем в українській мові і посвяченням прапора. Простора саля при вул. Одеон битком була набита народом. Гучним „слава" витали делегації від французьких, італійських і грузинських борців. Потому ген. Удовиченко, серед святочної тиші, начіпляє прапорові маленьку, чорну, жалібну стрічку зі словами: „Її здіймемо, коли добудемо незалежність нашій отчизні"... Свято продовжається на могилі отамана Петлюри, на цвинтарі Монпарнас, а потім українські вояки складають вінок на могилі невідомого жовніра у стіп Тріюмфальних Воріт, у самому серці Парижа.

ЯК ВИГЛЯДАЄ ПОЛЬСЬКА КОНСТИТУЦІЯ.

Польський президент міністрів Бартель приняв заступників преси і заявив їм, що кожда партія, яка хоче правити на основі реальних відносин, мусить бути свідома особистости Пілсудського, який має творчу силу і матиме завсіди рішаюче слово. Хто цього не візьме під увагу, той минається з реальною ситуацією. „Думаю", сказав Бартель, „що похибку робить сьогодня багато політиків". Як видно, то польська конституція лише на папері, а в дійсности робить і робитиме Пілсудський, що схоче.

ДИВНА МУЗИКА.

Від кількох місяців пробуває у Куритибі (Бразилія) п. Стріхазу і вчить музики на гармонійці. Він вже має при школі оо. Францішканів 60 осіб, що вчаться грати на тім інструменті. На простій гармонійці він вивчив всіх учеників гирати на багато різних штук музичних. У Куритибі, коли п. Стріхазу має концерт, усі йдуть, бо бачать, до чого довела школа на простому інструменті — гармонійці.

САМОГУБСТВО НА СЦЕНІ.

У лондонськім театрі підчас вистави на сцені застрілився з револьвера на очах публики популярний артист, Китаєць Хунглінгзо. Причиною самовбивства була нещаслива любов до одної артистки, яка разом з ним виступала на сцені.

ІНСТИТУТ ПРОДОВЖУВАННЯ ЖИТТЯ.

На днях у Москві буде відкритий інститут продовжування життя. У цьому інституті будуть уділюватись поради для пацієнтів у справі охорони здоровля, гігієни і т. д.

ЗАМАХ НА АВСТРІЙСЬКОГО КОНСУЛЯ.

З Данцігу повідомляють, що в домі австрійського конзуля в Оливі, Маера, консуля шофер Шульц стрілив до нього і його сестри з револьвера. Стрілі не вцілили. Шульц опісля вистрілив до себе та згинув на місці. Причини замаху покищо невідомі.

НОВИЙ РЕКОРД.

З Чех доносять, що пяніст Ледовський установив новий світовий рекорд гри на фортепяні. Грав він на тім інструменті безперервно 83 годин.

РОЗСТРІЛИ В СРСР.

З Москви прийшли відомости, що там розстріляно бувшого лівого ес-ера Блюмкіна. Блюмкін був одним з терористів, що вбили німецького посла в Москві, Мірбаха. Після вбивства цього посла Блюмкін вступив до комуністичної партії, щоб охоронити себе від судової відповідальности за вбивство. Але недавно чекісти викрили, що Блюмкін тайно переписується з Троцьким та подає йому відомости про положення в СРСР. З наказу Сталіна Блюмкіна розстріляно за контрреволюцію, цебто за симпатії для опозиції Троцького.

РОЗСЕЛЕННЯ ЖИДІВ.

Статистика виказує, що на цілім світі є 14,200,000 Жидів, з чого в Европі 9,650,000, в Америці 3,300,000, в Азії 750,000, в Африці 500,000, в Австралії 25,000. З европейських держав найбільше Жидів, бо аж 3 міліони, має Польща. У самій Варшаві мешкає 300,000 Жидів, цебто 33 проц. всего населення польської столиці. У цілім світі тільки Злучені Держави Америки мають 3 міліони Жидів, з чого Ню Йорк числить 1,650,000. Також СРСР має малощо менше Жидів як Польща. В Італії мешкає заледви 35,000 Жидів, в Еспанії тільки 4,000, а Палестина начисляє тільки 160,000 жидівського населення.

ЕЛЕКТРИФІКАЦІЯ ЯРОСЛАВА.

Дня 16 грудня 1929 р. відбулося відкриття нової електрівни в Ярославі. Цю електрівню побудовано недалеко стації і вона вже відбула двотижневе пробне освітлювання міста, після чого наступить офіціяльне святочне відкриття тої електрівні. Для переведення електрифікації міста ярославська міська управа мусіла повирубувати багато дерев акацій, що прикрашували Ярослав. Через те вулиці втратили дещо на красі, та зате будуть освітлені.

БОРИСЛАВСЬКІ ХІДНИКИ.

Бориславські хідники мають здавна добру славу. На днях ішов ними робітник Францішок Пашек і поховзнувся так, що впав і вбився на смерть. Це вже такий другий випадок у хроніці Борислава в останніх роках.

КАТАСТРОФА В ЛОДЗІ.

На залізничій стації в Лодзі був вибух вибухових матеріялів, наслідком чого один будинок вилетів у повітря. В катастрофі було поранених 2-ох робітників, які опинилися в лічниці.

УБИВСТВО.

В селі Літній у Дрогобиччині невідомі злочинці убили залізними палицями Степана Дрогиняка. Вбивство виконано в кімнаті Катерини Ропницької. Є підозріння, що Дрогиняка убив Іван Буняк із мотивів любовного суперництва. Буняка арештовано, але він не признається до вини.

ПОМЕР БРАТ ПАПИ.

Дня 31. грудня помер наглою смертю в 70 році життя брат папи, Гр. Фермо Раті. Він був нездужий лише два дні.

ПРАВОСЛАВНИЙ СВЯЩЕНИК ВБИЙНИКОМ.

У Симферополі розпочався судовий процес проти православного священика Графа, який убив двоє нешлюбних своїх дітей. Обвинувачений признався до вини і його засудили на 20 літ вязниці.

МУЗЕЙ МІСТА АТЕН.

Атенська міська управа утворила новий музей міста Атен, де будуть зібрані всі атенські історичні памятки, звязані з минувшиною самих Атен. До музею попало дуже багато цікавих памяток візантійської доби і з доби турецької неволі та з середновічної доби. Міська управа утворила також окремий комітет опіки над старинними атенськими архитектурними памятками.

КОНГРЕС ЗЛОЧИНЦІВ.

Незвичайного злодія, вломника, арештовано в Ріо де Жанейро (Бразилія). Він зветься Альберто Пінто. При ньому знайдено дивні записки. На підставі цих записок виявилося, що в Леріді (Еспанія) злодії мали свій міжнародний конгрес — ну, і розуміється, уложили там свою мову тайну, міжнародню злодійську.

РІДКЕ ЯВИЩЕ.

У мадярськім містечку Сатмар помер від скаженини 16-літний син огородника, Попович, якого вкусив скажений пес... чотири роки тому. Так ствердили лікарі в Будапешті і нехай це сензаційне ствердження йде на їхню відповідальність.

ЯК СТРІЧАЛИ НОВИЙ РІК...

У Сильвестрову ніч берлінська поліція арештувала 382 людей, переважно за авантури в льокалях і на вулицях. За крадіж із вломом арештували 12 осіб.

ГЛИБОКИЙ ВІК.

Глибокого віку дожив один Бразилієць у Багії. Він звався Бенедікто Віянна, а коли вмирав недавно, мав 119 літ. До останньої хвилі був здоровий і свідомий.

НОВЕ МІСТО В СРСР.

Магістрат міста Свердловська розписав конкурс на будову міста Магнітогорська. За проекти визначено 4 нагороди.

СКАСОВАННЯ ПАШПОРТОВИХ ВІЗ.

Між англійським і чехословацьким урядами закінчились переговори в справі скасування пашпортових віз для пасажирської комунікації між тими обидвома державами.

СВІТОВА ПРОДУКЦІЯ ПИВА І ВИНА.

Франція продукує річно 49 міліонів гектолітрів вина, Еспанія 23 міліони гектолітрів, Італія 37 міліонів, Португалія 8 міліонів, Німеччина 1 міліон гектолітрів. Загально в цілому світі продукується річно 149 міліонів гектолітрів вина. Найбільше пива продукує Німеччина, бо аж 48 міл. гектолітрів річно, Англія продукує пива 36 міл. гектол. річно, Бельгія 17 міл., Чехословаччина 10 міл., СРСР 3 міл., Польща тільки 1.7 міліона. В цілому світі річно продукується 172 міліони гектолітрів.

ЕСПАНСЬКИЙ ДИКТАТОР ПРІМО ДЕ РІВЕРА УСТУПИВ

ЙОГО ЗАМІНИТЬ ДРУГИЙ ГЕНЕРАЛ З ПРАВАМИ ДИКТАТОРА. ДЕМОНСТРАЦІЇ В МАДРИДІ ЗА УСТАНОВЛЕННЯ РЕПУБЛИКИ.

МАДРИД (Еспанія), 29. січня. — Генерал Прімо де Рівера, який захопив диктаторську владу при помочі війська в 1923 році, зрезигнував зі свого становища. За причину його уступлення подають, що проти нього все збільшується революційний рух в Еспанії й король уже не певний, чи цей рух нарешті не повалить диктатора. Такий упадок диктатора загрожував би й самому королеви.

На місце Прімо де Рівери король покликав бувшого губернатора Марока, генерала Беренгуєра, якому доручив сформувати нове правительство. Як тільки стало відомо про уступлення Прімо де Рівери, на вулицях Мадриду відбулися студентські демонстрації з кличами: „Геть з правительством", „Геть диктатуру", „Хай живе република" й т. д.

Поліція старалася припинити ці демонстрації й розігнати натовпи студентів. Скільки всіх демонстратів арештовано, ще не відомо, але вже числять на яких 150 студентів арештованих в одній лише столиці.

НА ЛОНДОНСЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ПРИЗНАЧЕНЕ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ. НЕМА ПОРОЗУМІННЯ МІЖ ФРАНЦІЄЮ ТА ІТАЛІЄЮ.

ЛОНДОН (Англія), 29. січня. — Ще й досі не прийшло до порозуміння між Францією та Італією навіть в основних методах обчислення їх морських сил. Не зважаючи на це, призначено на завтра пленарне засідання конференції, на якому сподіваються затвердити остаточно порядок праці конференції.

Французький премієр-міністер Тардю, не зважаючи на всі трудноші, які лежать на шляху порозуміння Франції з Італією, вважає, що конференція успішно закінчить свою працю. На його гадку конференція може затягнутися не довше як до кінця лютого.

На вимогу американської делегації, на пленарне засідання конференції будуть допущені кореспонденти 78 газет. Кореспонденти будуть знаходитися в троннім галі Сен Джеймського двірця, де буде відбуватися засідання конференції. Всіх кореспондентів є понад 200 й ті, що ізза браку місця не будуть допущені в тронну галю, будуть слухати промови делегатів при помочі мікрофонів.

ЗНИК ЗАСТУПНИК КНЯЗЯ МИКОЛИ МИКОЛАЄВИЧА.

ПАРИЖ (Франція), 29. січня. — Генерал Кутепов, якого князь Микола Миколаєвич призначив своїм заступником на становищу головнокомандуючого російською білою армією та вождом контр-революційного руху проти большевиків, без сліду зник. У неділю ранком він пішов зі свого помешкання до головної кватири військової контр-революційної організації. З того часу його ніхто не бачив і нічого про нього не відомо.

Російські монархісти вважають, що Кутепова вбили большевицькі агенти, а трупа десь таємно поховали, щоби скрити сліди свого злочину. На місце Кутепова вже призначено генерала Мілера. Французька поліція та розвідка переводять слідство над справою зникнення генерала Кутепова, звертаючи особливу увагу на комуністичні організації. Від якогось часу комуністична газета „Юманіте" вела агітацію проти генерала Кутепова, очевидно підготовляючи замах на нього.

ХОЧУТЬ ЗНИЩИТИ ЦЕПЕЛІН.

ФРІДРІХСГАФЕН (Німеччина), 29. січня. — Гангари, де знаходиться повітроплав „Граф Цепелін", пильно охороняють спеціяльно наняті детективи. Причиною такої охорони стало те, що одержано багато анонімних листів з загрозою знищити повітроплав.

Три тижні тому в Гановері арештовано чоловіка, який намовляв инших до знищення „Графа Цепеліна". Також поліція арештувала кількох мешканців близьких місцевостей до Фрідріхсгафена, які агітували серед людей проти робіт у цепелінових майстернях.

НЕ ЗВЕРТАЮТЬ УВАГИ.

БЕРЛІН (Німеччина), 29. січня. — Німецькі воєнно-морські кола мало занепокоєні тим, що за кордоном ведеться пропаганда проти розбудови Німеччиною своєї воєнної флоти. Вони говорять, що Німеччина ще не виконала тої програми розбудови флоти, яку їй дозволено Версальським миром тримати. Розмови про велику силу німецької воєнної флоти не мають підстави під собою, а ведуться деким лише для того, щоби на лондонській конференції по морському обеззброєнню впливати на своїх партнерів.

АМЕРИКА ЦІКАВИТЬСЯ ЛІГОЮ НАЦІЙ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія), 29. квітня. — В колах Ліги Націй думають, що Америка буде мати постійного свого обсерватора при Лізі Націй. Доказом цього вважають те, що американський консулят у Женеві наняв собі величезне помешкання недалеко Ліги Націй. В тому помешканню має міститися, крім консуляту, канцелярія обсерватора.

РОСКОПИНИ В ЄГИПТІ.

КАЇРО (Єгипет), 29. січня. — Археольогічна виправа американського Гарвардського університету відкопала в Єгипті дванацять старовинних гробів. Між ними знаходиться один гріб найвищого египетського духовного достойника.

Цю археольогічну знахідку вважають надзвичайно цінною. Гроби походять зперед 3,000 літ до народження Христа. Знайдено також сліди ще старших гробів.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 0, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

БОРОТЬБА ПРОТИ НЕГРАМОТНОСТИ

Наближаючийся перепис населення звертає увагу на цілий ряд важних суспільних явищ. Відомо, перепис уже звернув увагу на національне походження імігрантів та заставив імігрантів виступити проти грозячого фалшовання статистичних даних, збираних переписом, колиб у переписних аркушах поминено національність імігранта, а подавано тільки державну його походження. Тепер знова американське громадянство звертає увагу на инчу суспільну появу, яка звичайно вкривається, але підчас перепису виходить на верха. Є се неграмотність.

Через десять літ про неї забувається, але при переписі вона невмолимо все нагадується, бо при найгіршім навіть переписі не можна поминути сього питання грамотности населення. Забувається через десять літ факт, що в Америці є ще богато людий, які не вміють сеї основної штуки, без якої в нинішні часи нема освіти. Колиб пересічному Американцеви на се пригадати, то він звичайно сказавби, що неграмотні се певно „чужинці", імігранти. На ділі так воно не є. Є й серед родовитих Американців ще богато неграмотних. Сіть примусової школи ще не обхопила всеї Америки. Є ще в Апелечійських горах сторони, де учителеви нічого робити. Стоїть Америка під оглядом грамотности далеко позаду таких грамотних країн, як Німеччина, Данія й Голяндія. Се її болить, се її соромить.

Та Американець не з тих, щоби приймати соромливу річ як неминучу бурю або зливу. Він знає, що на погоду не порадиш, але на неграмотність можна порадити. Неграмотність можна знести. Неграмотних можна навчити читати й писати, перемінити на письменних людий. І Американець береться до сеї роботи.

Є ріжні способи забирання до роботи. Є, приміром, такі способи забирання до роботи, які властиво не є ніяким починанием роботи. Сюди належить говорення. Сюди належить роблення постанов, ухвалювання резолюцій, вибирання комітетів. Можна все те робити, а неграмотности не скасувати. Можна врешті й взятися до роботи, але не дати відповідних засобів; визначити вчителів, але не дати їм відповідних коштів на удержання кляс, на ведення курсів. Американці не з тих, які так роблять роботу. Коли вони починають роботу, то вже коштів не жалують. Вони знають, що всяка робота коштує гроші, що всяка праця має бути заплачена, та що хто справді має освіту людий на серци, не пожалує жертви на „жебранину".

Так беруться вони до ліквідації неграмотности. І се одинокий спосіб її зліквідувати. Можна сподіватися, що їх заходи увінчаються успіхом. Можна сподіватися, що сі заходи заохотять й імігрантські групи до ліквідовання неграмотности в себе.

О. Обухович.

УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІЗМ

(Оригінальний допис до „Свободи").

Світові катаклізми, як остання війна, ніколи не залишаються без наслідків на формування вселюдських ідей, без повалення признаваних дотепер незрушимих засад, а винесення нових цінностей. Уже сучасникам кидаються в вічі величезні зміни на всіх ділянках духового життя, в фільософії, мистецтві, науці, політиці, величезна ріжниця між перед і післявоєнним поколінням та ідеями, що їх захоплюють. За приклад вистарчить такий післявоєнний продукт як футуризм з усіми спорідненими напрямками, фільософія ненависти Шпенґлера або й модний американізм, що чимраз більше вдирається у всі ділянки і прояви життя старого краю.

Духові зміни можемо запримітити й у нашій національній психіці й ментальності; і тут ми наткнемося в першу чергу на явище українського націоналізму. За останні роки появилося вже богацько статей і окремих книжок, що виносять нові націоналістичні кличі, виступають талановиті ідеольоґи націоналізму, є й журнали, що з цеї спеціяльної точки погляду приглядаються усім проявам нашого життя.

Націоналістичні кличі, що виносяться сьогодні, є чимсь зовсім новим на нашому ґрунті, чимсь, що основно ріжниться від дотеперішнього політичного світогляду інтеліґентської провідної верстви. Український націоналізм оформлюється в окрему ідеольоґію щойно після війни і тут ми маємо шукати його початків. Наша програна щойно у визвольній війні заставила кожного докладно призадуматися над її глибшими причинами. Один добачував їх в окремих випадках, в такому або иншому потягненні, якоїсь провідної одиниці, другі в несподіваному збігови обставин, у великих супротивностях самої боротьби. Націоналісти шукають цієї причини глибше, в чомусь, що стало основою для таких, а не инших потягнень, отже в субєктивних передумовах, **в національній свідомости, в волі нації жити окремим державним життям.** І приходять до висновку, що саме цього найважнішого основного нам бракувало. Наша психіка, наше **бажання здобути свою державу** було таке слабе, невиразне, нерішуче й нескоординоване, що очевидно ніщо й не могло з нього вийти. Це було в нас немов відорвана, тільки половично засвоєна ідея, якій могли стануть в дорозі навіть камениці у Львові підчас його облоги, ріжні культурні й особисто-матеріяльні інтереси, пересуди про „вселюдську рівність, справедливість і гуманність", а ще більше всякі імпортовані соціяльні й економічні доктрини про „міжнародне братерство" чи про спільність економічних інтересів України й Московщини. Цю **мішанину думок і стремлінь, брак одної твердої волі,** ми бачили не тільки між ріжними людьми, **провідниками** безлічі партій, але й у державних мужів і вибранців народу. Тільки в цьому причина невдачі і нового поневолення. Бо і людина без сильної волі, без скоординованих стремлінь скоро загине між людьми, попаде під чужий вплив і стане предметом зневаги й експльоатації других а не то нація! І хоч українська революція і визвольна війна стали для нас великою школою і великим зовом і тільки вони є жерелом нового духа нації, то ще в сьогоднішних починаннях **передвоєнних людей,** в нашій „офіційній" політиці, в соціялізмах і угодовствах ріжних ґатунків, лишається давна психіка раба.

„Лише цілковите перетворення, започаткування зовсім нового духа, може нам допомогти" — як говорив колись німецький фільософ Фіхте. Нові прінципи й цінности, новий світогляд дістає в нас назву націоналізму. Піддаючи безпощадній критиці усе старе й невдатне, обертаючись різко проти всього, незгідного з своїми тезами, зєднує собі щораз ширші круги прихильників, головно між молодшою частиною громадянства.

Націоналізм, се суцільна система принятих цінностей, доґм і поглядів від основних фільософічних заложень аж до найконкретніших щоденних питань. Націоналізм, як світогляд, підпадає під фільософічну систему, що називається волюнтаризмом. Волюнтаризм за початок життя і всіх річей визнає чинник нематеріяльний, яким є **воля.** Ця воля до життя, до експанзії, до поширення свого стану посідання є питома кожній живучій істоті, отже й людині і саме ця субєктивна, не мотивована ірраціональна воля, а не матеріяльний чи економічний інтерес і не розумові вирахування — є мотором усяких людських ділань. Стремління людини забезпечити собі матеріяльне існування є тільки зверхним виявом волі до розросту, а ніколи її причиною. Розум-же, якого праця нераз попереджує наше ділання, знову не є його початком, а є тільки на послугах нашої життєвої сили. Звідси й поняття щастя зі становища **волюнтаризму** не є матеріяльний добробут, не сума приємних почувань, що випливає з заспокоєння матеріяльних потреб, а **щастя є в самій боротьбі,** в змаганні, в перемозі, що вказує на **силу як праджерело життя.** Поза **боротьбою** є розклад, смерть.

Це змагання до розросту, ця боротьба за буття кожної людської одиниці виявляється і в нації, найістотнішій людській спільности. Усяке ділання проти неї від ренеґатства і зради до недоцінювання національної ідеї і звичайної ролі трутня не може бути корисним на дальшу мету і для одиниці, є ненормальним, хоробливим явищем. Для нації засадничою справою є не етнічний, ґеоґрафічний, мовний, чи економічний момент (хоч і вони мають своє значіння), а воля бути організованою в окрему політичну одиницю, (американська нація, швайцарська, бельґійська нація). І тут велике значіння має історична традиція даної нації.

Кожна нація — це окремий ґатунок людської породи, що не може вже бути звязуваний в ніякі инші тривкіші сполуки (в виді „людства", „інтернаціоналу" і т. п.). Відомий соціольоґ Ренан (в книжці: Що таке нація?) подає таку дефініцію нації: Нація — це велика спілка, що спирається на свідомості жертв, котрі спільно понеслося і котрі готовиться в будуччині понести, а дальше на здібности й виразно висказаному бажанні вести дальше поспільне життя. — Як основи цього бажання, цієї колективної волі вичислює проф. Ст. Рудницький (у книжці: „До основ українського націоналізму") отних пять моментів: 1. одна національна територія (природа краю), 2. антропольоґічна расовість, 3. окрема мова, 4. історична традиція, 5. національна культура.

Для нації одиниця покликана до найбільшого самовідречення, бо **добро нації є добром кожної одиниці.** Нацією-ж не є, як кажуть соціялісти, сума обивателів даної хвилі, і хвилеве матеріяльне щастя найбільшої скількости з них не є щастям нації, але нація то „живі, мертві і ненароджені", то вічна ідея, для якої пожертвували певним відламом населення, певною клясою або навіть цілим поколінням даної доби, не є завеликою жертвою. Між поодинокими націями панує вічний і нічим уже не гамований закон **боротьби за існування.** Байки про всесвітній мир, про міжнародне братерство розказують хиба ті, що сподіваються на тому свою качку спекти. Ясно, що й етика, яка обовязує між членами одної нації, не може бути обовязуюча між членами ворожих націй. Інакше є правда українська, інакша польська, інакша московська.

Волюнтаристичний світогляд виключає також **рівність в** межах нації. Нація є твором органічним і не може бути зложена з частин рівновартних і рівнозначних. Її будова, як будова цілого світу, людської одиниці і всякого орґанічного твору заховує певну ґієрархію, степеневість, отже і **складається з ріжних вартостей,** в протиставленні до механічної сполуки, яку тільки можуть скласти рівні одиниці (напрм. гора піску). Кращі, сильніші одиниці, корпорації, чи кляси все вибиватимуться наперед. Воля нації не виявляється плебісцитом, ані демократичною більшістю. Воля нації виявляється якраз в чинах **ініціятивної меншости,** тих кращих одиниць і верств, що зуміли вибитися і здобути владу. З цього зовсім не виходить, що націоналістичний світогляд апробує атаманщину, анархічну боротьбу за владу між поодинокими особами. Для цього існують ріжні норми, представництво, вибір і т. п., відкидається тільки безоглядну рівність як прінцип, незрушиму засаду суспільного життя.

В націоналістичній етиці добро людської одиниці супроти добра нації не має найменшого значіння. Коли нація вимагає і бере в жертву майно і життя одиниць і навіть цілих поколінь, то це і є зовсім правильне.

Націоналізм бореться таксамо рішуче з поширеним у нас **партикуляризмом,** висуванням окремих інтересів і вигод осібних провінцій чи частин національної території, з усякими придніпрянськими, галицькими, чи копичинськими патріотизмами. Нема ніякої вужчої і ширшої батьківщини, а для мешканців усіх закутин України найдорожчий один Київ. На місці льва й архангела ставить націоналізм ясний тризуб Великого князя Володимира.

Під одну міру з партикуляризмом треба поставити **соціялізм,** що понад інтереси нації ставить **інтереси кляси й** ідеольоґію тих політиків, для котрих найвищою метою є добробут даної ґенерації. Про далі вони не питають. Усі вони однаково, свідомо або несвідомо, служать високій шлунковій ідеї. Партикуляризмові, клясовості й дочасності національної ідеї протиставить націоналізм **всеукраїнство,** як вислід сильної зорганізованої волі нації до життя і розросту.

Оцій єдиній, всеобіймаючій національній ідеї не може зо[illegible]вати і на інтензивности. З того погляду для нації добре все, що скріплює її волю, її активність; недобре все, що ділає в противному напрямі. Шкідливі напр. політичні реальні здобутки, які притуплюють думку широких мас про непримиримість української національної ідеї з польською, шкідливі усякі кличі, що звертають усю увагу на економічні чи культурні справи і кажуть сподіватися, що за успішним розвитком сих ділянок життя усе потрібне само прийде, бо цим вбивають активізм нації, скидають відповідальність з даного покоління на пізніші або й на автоматичність розвитку. Активізм, емоціональність і фанатизм мусять бути сталими прикметами національної ідеї.

„Головна причина нещастя нашої нації — брак націоналізму серед широкого загалу її" — каже в одній своїй статті Міхновський. Бо справді приходиться ствердити, що анґлійський чи німецький або і польський соціяліст, навіть московський комуніст є більшим націоналістом, ніж наш найправіший націонал-демократ або й гетьманець. Причини цього явища, цієї суспільної хвороби треба шукати в наслідках довгого поневолення, в затраті психіки вольного чоловіка, так як і невольник з діда-прадіда, хоч скоро вловить підшептане кимсь там слово, що йому належиться життя таке як його панові, то довго ще не вмітиме поводити себе так як пан; кожний його рух, кожна думка зраджує раба. Отак і в нас як нації. А єдиний лік на сю суспільну хворобу — усвідомити собі і голосно визнати цю єдину правду, єдиний закон, яким є нація у вічній боротьбі з другими націями. Закон, що його визнають усі народи, тільки одні свідомо, якраз для цілей імперіялізму маскують його, а другі, хоч і мають на словах усякі соціялізми, півсвідомо одному націоналізмови служать. Миж усе зверхній бліхтр, дешевеньку позлітку, беремо за само істотне і вислугуємося чужим богам. Звідси теж усякі валенродизму, приклади політики Чехів супроти Австрії і побідні рецепти вдавати угодових, брати, що дають, а своє робити — для нас виключені. Бо йде про відродження самої нації, про вщіплення їй здорових життєвих прінципів, про вказання одинокого правдивого закона боротьби й абсолютної непримиренности нашої ідеї з ідеєю наших ворогів.

Молоде покоління, що вийшло на шлях життя в геройську добу нашої історії, що на його очах спалахнув животворний вогонь української революції, що зуміло скинути з себе атавістичний баляст рабської психіки, кидає новий клич: „Україна понад все". Це велика доґма, якій не стане на перешкоді ніяка хуторянська мораль, ніякі скрупули ані пацифістичні пересуди, ніякий закид односторонности, ніяке „чи виплатиться шкура за виправу".

Оце те нове, ця зміна в нашому національному світогляді після війни, що вправді дуже нова ще, досі не має за собою поважніщих реальних здобутків, але зарисовується дуже виразно і не може не зачепити уваги кожного, що принайменше стежить за ходом подій нашого суспільного життя. І коли ми звикли тільки чекати звідкинебудь чогось нового для нас, то звідсіль напевно треба чекати.

В. Будзиновський.

ЗАКОПАНИЙ СКАРБ

Оповідання.

Гірська долина між двома довгими хребтами, покритими мішаним лісом. Бук, смерека і ялиця. Долина, як скрізь в наших горах, довга, але вузька. Тут пів кільометра ширини. Лиш в одному місци кільометер. Самою серединою пливе бистра гірська ріка. Цілий правий бік долини, то камера, себто власність держави. Лівий бік ріки по ліс лишився в руках людей. Нижче, над рікою, сіножати і поля. Вище, під лісом, ґрунт каменистий, бо ціла гора, то ґрехіт: камінь тай камінь, зліплений вгору пісковатою глиною. Люде шкодували під хати родючих ґрунтів край ріки і на случай повени хотіли бути далі від води, в безпечному місци. Ось тому то хати побудовано на каменистім краю долини під самим лісом. Не богато їх було. На південнім кінци долини стояла хата камерального лісничого. Далі йшли, одна від одної, звичайно як в горах, далеко хати і господарські будинки шести господарів. Сумежником шестого, Василя Біґуна, був халупник Петрук, що крім хатчини мав ще два морґи каменистого ґрунту. Сусідом Петрука з другого боку був халупник Трофим Бабяк. Сей мав лише морґ неначе би насипаний навезеного каміння.

Більші господарі сиділи у тій долині з діда прадіда. Бабяк і Петрук були зайдами, бо прийшли з подальших сторін і осіли тут. Заки вони прийшли сюди, цілий північний кінець долини, що звужувався у клин між лісом і рікою, належав до Біґуна. Через той каменистий ґрунт був се неужиток, на якім і трави не було. Лиш ожина, будяки, кропива тай три ялиці.

Трофим Бабяк прийшов сюди в партії робітників, яка наймилася рубати ліс. Коли партія свою роботу вже зробила тут і фірма вислала її в дальші ревіри, Бабяк не пішов з товаришами. Від партії відстав і лишився тут.

Рубаючи з партіянами ліс, він призирався, як тут є, і йому прийшла така думка, що випалюючи вуголь і доставляючи його до найближчого міста, заробиш більше, як рубаючи ліс. Випалювання вугля виплачувалось би тут ліпше, як на долах, бо на долах матеріял дорожчий. Відси ще не йшла залізниця і возової дороги не було доброї. Дерева відси не вивозили, а сплавляли рікою. Сплавляли тільки смеречину і ялину. Бучину фірмі не виплачувалося сплавляти. Через те бучина не мала тут ціни. Цілого величезного бука на пни давали за одного ґульдена. Се було тесаме, що даром. Правда, через транспортові трудности не лиш букові дрова, але й буковий вуголь не виплачувавсь би. Треба би мати власний віз і власного коня. Дорога була далека і невигідна. Кожда повінь нищила дороги на довший час. І без повени кожда слота, кожда злива робила дорогу непроїздною. Бабяк і на се вигадав спосіб. Саме там, де кінчилася парцеля Біґуна, робили сплави. Партія, котра ті сплави робила на акорд і спавляла їх, нераз користала з помочі Бабяка. Він заприязнився з партіями і вони, за деяку його поміч при їх роботі зобовязалися брати Бабяка з його вуглем на свої сплави. Таким способом транспорт вугля приходив би аж до самого міста. Назад, з порожними міхами вертав би пішки.

Також з місцем, де випалювати вуголь і де в ночи та в зливу покласти голову, не булоби клопоту. Буки були скрізь і колибу позволили би поставити дебудь. Найліпше було би там, відки відходили сплави. Таким для Бабяка пригожим місцем був саме північний кінець парцелі Біґуна. Бабяк спитав його, чи позволить на сім кінци поставити колибу, та що за се візьме. Біґун поміркував тай каже:

— Сей клинчик мені так потрібний, як псови пята нога. Се самий камінь. Нехай буде вигода за вигоду. Тобі потрібне місце на колибу, мені в косовицю тяжко за робітника. Як зобовяжешся що осени по пару днів косити у мене і на зиму нарубати дров, то я тобі з того клина дам цілий морґ на власність. Як схочеш, то й хату побудуєш. Се під лісом, неначе в самім лісі. Матеріял тут майже задурно. Майстрів не потребуєш. Таку палату, на яку ти годен спромогтися, сам поставиш.

Каменистий клинчик опинився в руках Бабяка. Поставив колибу, випалював вуголь і сплавами возив до міста. В зимі колиба цілком не є роскішним житлом. Ся зима так допекла йому, що скоро зійшов сніг, він поклав підвалини під невеличку хатчину. Другу зиму вже зимував в теплій хаті. Як вже хата є, то може бути й жінка. Трофим взяв тай оженився. Коли вже мав жінку, то й без дитини не обійшлося. Вродився йому синок і на імя дістав Сень.

Минуло пару років. Бабяк все ще випалював вуголь і возив сплавами до міста. Заробляв тільки, що в хаті не було голоду. Не було голоду, бо Бабяки зацитькували його не лиш одною картофлею та кулешею. Бабяк не лиш рубав і палив та сплавляв. Знайшов собі ще одну, додаткову роботу. Там, де кінчилася його парцелька, над самою водою була круча. За кручею шипіт, під кручею затон. В таких місцях залюбки пересиджують пструги..., що найбільші штуки. Право ловити рибу в ріці купив на ліцитації якийсь панок і строго пильнував, щоби хлопи риби не „крали". Але котрий хлоп хотів мати рибу, то не йшов з вудицею ані з сітями. І не йшов у білу днину. Також не крутився край ріки в таких місцях, які були на очах прохожих побережників чи жандармів. Люде мали свої способи. Коли смерклося, кидали у воду гачок з малою рибкою, привязаний метровим мотузком до каменя. Досвіта, ще заки люде повставали, ішли і з води витягали нічницю з пстругом. Очевидно, як пструг в ночи спіймався. Як ні, то витягали нічницю і під ніч кидали свіжу. Під кручею Бабяка було стільки риби, що коли кинув нічниці, хоч би й пять, то досвіта на кождій був пструг. Бабяк, його жінка і його дитина мали що їсти. Їли не лиш кулешу і картофлю. Тяжка робота вугляра не все лишала стільки часу, щоби в днину спіймати пару рибок-бабців, поробити нічниці і кинути їх у воду. Бабяк міг робити се лиш десь колись. Але підріс його синок. Ще був замалий, щоби дати його до якого господаря на пастуха, або брати за помічника при вуглярській роботі. Сень цілу днину хляпався в потічку, ловив бабці і приносив мамі. Мама нанизувала їх на гачки і привязувала до мотузків. Коли Бабяк прийшов по роботі до хати, нічниці вже були готові. Трофим лише під ніч кидав нічниці у воду, досвіта жердкою з гаком витягав з води рибу.

(Дальше буде)

Гість (до вейтера): Чи ця печеня волова чи теляча?
Вейтер: А пан не можуть пізнати по смаку?
Гість: Ні.
Вейтер: Коли так, то вам усе одно.

ПОШУКУЄМО 8 УКРАЇНЦІВ З $100.

ТОВАРИСТВО ІМ. ІВАНА ФРАНКА, ВІДДІЛ 299 У. Н. СОЮЗА, В БОФАЛО, Н. Й., ПЕРЕСИЛАЮЧИ $100 НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ, ПИШЕ:

ХІБА ВИРОДНИЙ СИН НАШОГО НАРОДУ МІГ БИ БУТИ ПРОТИ ДУМКИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ, ЩОБИ ПОБУДУВАТИ У ЛЬВОВІ НАШИМ КОШТОМ ПАМЯТНИК НАШИМ БОРЦЯМ І ІНВАЛІДАМ. ХАЙ ТА ЖЕРТВА АМЕРИКАНСЬКИХ РОБІТНИКІВ ЗАГОЇТЬ НЕПОГОЄНІ ДОСІ РАНИ НАШИХ ІНВАЛІДІВ, ХАЙ ВОНА БУДЕ ДОКАЗОМ, ЩО НАРІД НАШ БЛАГОРОДНИЙ, ЯКИЙ ДОБРЕ ВІДЧУВАЄ У СВОЇМ СЕРЦЮ ТІ ЗАСЛУГИ, ЯКІ ПОЛОЖИЛИ НАШІ ІНВАЛІДИ В БОРОТЬБІ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ І СВОБОДУ.

НЕ ХОЧЕМО Й НЕ МОЖЕМО ДОПУСТИТИ ДО ТОГО, ЩОБИ НА ПРОПАМЯТНІЙ ТАБЛИЦІ НЕ БУЛО НАШОГО ІМЕНИ. ТОМУ ПЕРЕСИЛАЄМО СВОЮ ЖЕРТВУ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. Box 411, Philadelphia, Pa

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Публична дискусія в справі дому інвалідів.

З рамени Січи ім. Б. Хмельницького відбуваються від довшого часу кождого тижня в пятницю виклади на ріжні теми.

Цеї пятниці, себто дня 31 січня, продовжатиме свій виклад б. Корсуновський, котрий передає як очевидець, дуже цікаві спомини з виступів Української Републиканської Капелі по ріжних краях Европи й Америки.

По відчиті відбудеться загальна дискусія в справі будови Дому Українських Інвалідів у Львові. Головний Уряд Товариства Інвалідів переслав проекти будови Дому Інвалідів. як вислід загальної дискусії на ту тему, яку переведено у Львові. Всі, які заінтересовані цею справою, зможуть вислухати ті проекти та подати свої завваги, що буде важним причинком до остаточної розвязки цеї так важної для нас справи.

Льокаль Січи знаходиться під ч. 46 Сейнт Маркс Плейс. Початок відчиту година 8.15 вечером.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКР. ЗАПОМОГ. ТОВ. „ДНІПРО" В НЮ ЙОРКУ

— відограється —

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

при співучасти артистів: п. М. КАРЛАША, Ділова, Троїцького, Мирошниченка, Котовича, Жуковського; артисток: оперової співачки Київської Опери п-ні М. ГРЕБИНЕЦЬКОЇ, Фенчинської і других.

ПРЕКРАСНИЙ ХОР І ТАНЦЮРИСТИ.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО ЛЮТОГО (FEBR.) 1930 РОКУ

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

Початок в год. 8-мій вечером. — Вступ від 75 цнт.

За виконання штуки ручить Український Народ. Театр.

До численної участи запрошуєсь всіх любителів опери, а також запрошуємо всіх тих Українців, котрі хотять гарно час провести на своїй невмирущій опері, послухати і спімнути козацькі часи, набрати свіжого духа, а разом з тим дати свому українському Товариству підмогу. 24,6

Т-во „ДНІПРО".

УВАГА! РОВЕЙ, Н. ДЖ.! УВАГА!

ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ТОВ. ЗГОДА В РОВЕЙ, Н. ДЖ.

аматори Товариства Просвіта з Плейнфілд, Н. Дж.,

відограють перше чудове представлення

АМЕРИКАНСЬКИЙ РОБІТНИК

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ЛЮТОГО (FEBR.) 1930 РОКУ

в годині 7-мій вечером

В NEW CENTRAL HALL, оден блок від Скат Евні, RAHWAY, N. J.

Вступ для доросłих 35 центів, для дітей 15 центів.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ ДО ПІЗНОЇ НОЧИ.

Музика первоpядна. Проситься до численної участи. За добру забаву ручить 24

Комітет.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!

ЗАХОДОМ ТИМЧАСОВОГО КОМІТЕТУ ІМІҐ. ПІДГАЄЧЧИНИ

— устроюється —

БАЛЬ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО ЛЮТОГО (FEBR.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ,

(MANHATTAN LYCEUM)

66-68 EAST 4th STREET, NEW YORK, N. Y.

Початок в годині 3-тій пополудни. — Вступ 50 центів.

Чистий дохід піде на будову Повітового Народного Дому в Підгайцях.

На цей баль проситься всіх Українців міста Ню Йорку, а особливо, щоб прибули на баль ті, котрі походять з підгаєцького повіту та своєю присутністю помогли так доброму ділу. — Комітет. 24,6

ПОЗІР! РОЧЕСТЕР, Н. Й. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ЗАХОДОМ У. П. КЛЮБУ МУДЕ ДАНО ПЕРШЕЙ В ЦІМ СЕЗОНІ

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

УКР. ТАНКІВ І ДРУГИХ МИСТЕЦЬКИХ ВИСТУПІВ

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ЛЮТОГО (FEBR.) 1930 РОКУ

В УКР. РОБ. ДОМІ, 975 JOSEPH AVENUE, ROCHESTER, N. Y.

Поч. 8-ма точно. — Вступ 50 ц. — Діти вище 12 літ 25 ц.

В програму входять слідуючі точки: Мішаний хор під управою т. М. Мельничука; танки під упр. т. С. Вивюрського; мандолінова орхестра під упр. т-ки К. Юган; Діточий хор під упр. т-ки С. Юган; вокальні соля, деклямації та реферат. 22,4

Програма досить великого змісту, тому проситься всіх Українців прийти на цей концерт на час. — Комітет.

НОВИНА! ШИКАГО І ОКОЛИЦЯ! НОВИНА!

КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКОГО АРТИСТА-КОБЗАРЯ В. ЄМЦЯ,

— відбудеться —

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 2-ГО ЛЮТОГО (FEBR.) 1930 РОКУ

в годині 3-тій пополудни

CIVIC THEATRE,

Washington Street і Vicker Drive, Chicago, Ill.

(будинок нової Опери)

Проситься всіх українських Громадян до численної участи.

Тікети можна набути в склепі Жіночої Спілки, 2225 Вест Шикаго Евню, та при касі в день концерту. 24

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!

ТОВАРИСТВО „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРКУ, Н. ДЖ.

— устроює —

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ЛЮТОГО (FEBR.) 1930 РОКУ

В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ГАЛИ,

57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.

ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ

Хор виступить в українських строях під управою проф. Ю. Кириченка, як рівнож комічний виступ коміка Івана Козаченка з Ню Йорку, як рівнож скрипкові соля та танцюристи й инші несподіванки. 24-5

Початок в годині 7.30 вечером. — Вступ 50 центів.

ПО КОНЦЕРТІ ТАНЦІ ДО ПІЗНОЇ НОЧІ.

ПОЗІР! ЧЕСТЕР, ПА., І ОКОЛИЦІ! ПОЗІР!

ТОВ. ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА, ВІД. 156 У. Н. СОЮЗА

— устроює —

ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 1-ГО ЛЮТОГО (FEBR.) 1930 РОКУ

точно в годині 7-мій вечером

В УКР. НАРОД. ДОМІ (НА НОВІЙ УКР. ГАЛИ)

4th & WARD STREETS, SOUTH CHESTER, PA.

Комітет сего товариства просить всіх членів товариства і заразом всіх Українців, взяти як найчисленнійшу участь в тім балю, як також просимо всіх Українців місцевих і позамісцевих прибути на сей баль. До танцю буде приґравати первоpядна музика, будуть добре напої і смачна перекуска. За добру забаву ручить 24

Балевий Комітет.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОРГАНІЗУЙМОСЯ ДЛЯ ОБОРОНИ СВОГО НАРОДА.

На українських землях панують люті переможці, котрі уярмили наш рідний нарід. Там наш нарід терпить страшний економічний і політичний гнет. Вязниці переповнені арештованим цвітом українського народу. Під терором червоних Москалів, чи Поляків, чи Румунів і Чехів стогне в страшній неволі наш нарід. Ми, котрі живемо у вільній країні Вашінґтона, а особливо ті, що вже стали горожанами своєї нової батьківщини, повинні нарешті взятися більше активно та більше організовано до допомогової акції у визвольних змаганнях своїх рідних братів. Там арештовують та розстрілюють і в тюрмах морять голодом та хворобами українських робітників, селян та інтелігенцію, а ми тут лише киваємо головами та по своїх товариствах протестуємо перед своїми товаришами проти лютих ворогів.

Там переслідують і розстрілюють та мордують наших людей за те, що вони борються за свою рідну землю, за загально-людські й національні права на своїх власних землях. Колись президент Америки навіть оголосив право всіх народів на своє самовизначення й державність. Тепер Вашінґтон забув про ті чотирнайцять точок, які президент Вилсон проголосив в імени всього американського народу, як принципи, за які той нарід бореться й які має обстоювати. Та нам не вільно про це забувати й ми повинні часвід-часу про це нагадувати Вашінґтонові. Ми повинні домагатися, щоб Американці нарешті прослідили й простудіювали українське питання на всіх українських землях і вже раз на все висловили свою опінію щодо української справи. Ми повинні здобути нарешті покищо хоч моральну підтримку від Америки в наших національно-державних змаганнях. В цьому напрямку горожане Америки Українці можуть зробити богато лише тоді, коли вони самі будуть зорганізовані в мішну загальпо-американську організацію.

До такої організації можна прийти тоді, коли ми зрозуміємо її вагу та значіння для нас самих в Америці та для нашого рідного народу в Краю. Ми повинні старатися ставати горожанами Америки та в публичному життю своєї прибраної батьківщини здобувати свої власні позиції, здобувати свій власний голос і власну силу. Коли ми самі собі не пособимо й не подбаємо про свої власні інтереси, то ніхто не пособить нам иншим, а навпаки, кождий постарається штовхнути нас ще на нижчий ступінь.

Всі народи в світі й в Америці поступають наперед і коли ми будемо залишатися на місці, то дуже скоро опинимося в хвості всіх. Хто відстав зпочатку, тому вже важко дігнати инших, а тим більше випередити їх. Це ми мусимо памятати й тому як найскорше та в більшій масі приступати до активного й організованого нашого життя, відповідно місцевим умовам. Отож уже з якогось часу стоїть на черзі завдання створення американсько-українських клюбів, чи безпартійних, чи партійних, як републиканські та демократичні. Всі ці клюби повинні зєднуватися в окремі свої централі та витворити одну спільну централю для всіх американсько-українських горожанських клюбів, яка місцем свого осідку малаб Вашінґтон. Там тоді знаходивсяб той осередок, який боронив би і заступав би справу Українців, як живучих в Америці так і живучих на рідних землях перед американськими впливовими чинниками.

Справа зорганізовання наших еміґрантів, що стали горожанами Америки, як бачимо, є надзвичайно великої ваги, а тому годі її відкладати на довше. Життя не стоїть, а йде поспішною ходою вперед. Отож поспішаймо й ми, щоби не спізнитися, коли знову вдарить грім боротьби на наших рідних землях в Рідним Краю. Не спім, а берімся до праці по всіх малих і великих місцевостях, де лише мешкають Українці, щоби нарешті створити українсько-американські політичні клюби та ближче звязатися з американськими організаціями, щоби там здобувати собі впливи й значіння. Всі наші вороги це роблять і шкодять нам, як тільки того хочуть, лише ми мовчки, „чухаємо собі чуби", а не стаємо до активної оборони й боротьби там, де лише для цього є можливість і нагода.

Михайло А. Пипюк,

Пасейк, Н. Дж.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 64, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу 1 лютого, в годині 7.30 вечером, під ч. 435 Main St. Взивається довгуючих членів явитися і вирівнати свої вкладки, щоб ненаражуватись на суспенду. — Ник. Ничка, предс.; Вас. Матвіяс, секр.

ПОФАЛО, Н. Й. Отсим повідомляється, що мітінґи Тов. Український Сокіл, від. 304, на Блек Рак, будуть відбуватись в першу суботу по першім, в годині 7.30 вечером, в гали парохіяльній. Обовязком є кождого члена явитися на означений час. — С. Ваврів, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 388, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 2-го лютого, в 11-тій годині перед полуднем, для того, що пізнійше буде занята галя. Проситься усіх членів прийти на означений час ба є важні справи до полагодження, а також новий уряд перебере урядовання на 1930 рік. Довгуючих членів напоминається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Миж. Тершовський, секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Сестр. ім. Ольги Бесарабової, від. 47, повідомляє своїх членкинь, що місячні мітінґи будуть відбуватися в першу неділю в місяци, в годині 2-гій пополудни, в гали, де звичайно. Проситься членкинь не забувати дня і години мітінґів. Уряд на 1930 рік є слідуючий: Марія Заблоцька, предс.; Ольга Цапко, заст.; Параня Паращак, секр.; Сабіна Коростинська, заст.; Зофія Чайка, кас.; Онна Газин, заст.; Анастазія Мушаста і Варвара Періґ, контрольори; Марія Віхоть і Катерина Білецька, надз. хорих; Серафина Савіцька, господиня галі.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

ЙОНКЕРС, Н. Й.

Коляда на Рідну Школу.

Українська греко-кат. церква св. Арх. Михаїла переслала до Обєднання $100 титулом цьогорічної коляди на Рідну Школу в старім краю.

КЛІВЛЕНД, О.

На бойову акцію.

На збіркові книжочки В. О. зібрали на допомогу бойовій акції: Стефан Пелц $24.50, а Антін Когут $30.

Разом переслав до Обеднання о. Л. Левицький $54.50.

ШАМОКІН, ПА.

З панахиди на інвалідів.

Дня 24 листопада святкувала наша громада свято відродження нашої державности на землях Західної України.

Панахиду за поляглих борців відправив о. Олексів, взиваючи присутних до жертв для наших нещасних інвалідів.

Зібрано $25.28, які відослано до Обєднання.

Лука Вознюк.

ГЕМТРЕМК, МИЦ.

На Рідний Край.

Члени Братства св. Арх. Михаїла зложили титулом народного податку $42, які розділено по половині на Рідну Школу і допомогу інвалідам.

Гроші вислано до Обеднання.

ЗНАМЕНИТИМ СПОСОБОМ АҐІТАЦІЇ Є РЕКОРДИ

КОЛЮМБІЯ

Columbia

Тепер на часі е наука української мови дітий, уроджених в Америці. Школа се лише оден зі способів науки. Не дасться однак заперечити, що домашне виховання має дуже велике значіння. Коли батьки не мають часу займатися наукою української мови, або їм самим тяжко з инших причин, можуть дати свого заступника. Таким знаменитим заступником є фонографічні рекорди Колюмбія. Вони зроблені старанно, мова в них чиста, артисти мають прегарну культуру голосу.

Треба однак вважати, що деякі рекорди, се рекорди сатиричні, тому в них нарочно вложені англійські слова помежи українські, щоби вказати, як наші люди „модернізують" себе в Америці.

Коли хто хоче точно знати, які рекорди до чого надаються: чи для науки, чи для забави, нехай пише до базару:

СУРМА

Тут дістане повний катальог Колюмбії. Понизше поданий список найновійших рекордів Колюмбії:

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
Співають: Евген Жуковський і Наша Роза Красновська.
10" 75 ц.
27210F (Евдро Бордер, часть 1
(Евдро Бордер, часть 2

ОРХЕСТРА БРАТТЯ ГОЛУТЯКИ-КУЗАНИ, зі співом.
27209F (Десь був Янчку, десь був до
(рана.
(Заспівай, Іванню

ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ І СОНЯ ЛІЩАК, з акомп. орхестри.
27208F (Вальс „Соня"
(Парди в куми

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА МИХАЙЛА ТОМАСА.
27207F (Підгірняк, козак
Козак „Паляниця"

СОНЯ ЛІЩАК, контральто, з акомп. орхестри.
27206F (Українські Мамі
(Весела Тереска

СІЛЬСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
20193F (Бальна Лезгінка, танець
(Яблочко, танець

З ДАВНІЙШЕ ВИДАНИХ ЗНАМЕНИТИХ РЕКОРДІВ ПРИГАДУЄМО:

ОРХЕСТРА „БРАТЯ ГОЛУТЯКИ-КУЗЯНИ" зі співом.
10" 75 ц.
27190F (Як я прийшов з корчми до
(дому
(Каська ґембу дає, Марина ся сміє.
27185F (Горіла сосна
(Затож ми ся дівче сподобало
27182F (Червона ружа, жовтий квіт
(На Поділю білий камінь

САМУЇЛ ПИЛИП І ЙОГО ЛЕМКІВСЬКА ОРХЕСТРА.
27189F (Музика в корчмі, танець
(Де ти був, Янішку, полька
27186F (Лемківський Мадяр, танець
(Лемківська тряска, танець

ЕВГЕН ЖУКОВНСЬКИЙ І НАША РОЗА КРАСНОВСЬКА, з акомп. орхестри.
27188F (Жнива
(Бувай здорова
27184F (Лобода
(Пристріт
27183F (Презент з Европи
(Пан фрейтер

БАРІТОНА ЕВГЕНА ЖУКОВСЬКОГО:
10" 75 ц.
27174F (Толока
(Зводини.
27170F (Фіксований Чоловік, часть 1.
(Фіксований Чоловік, часть 2.
27168F (Старости, часть 1
(Старость, часть 2.
27163F (Щаслива
(Люлька-файка.
27158F (Було тай нема
(Хайм щоб здоров
27156F (На фарми
(Врехня
27152F (Алехуя, я бом!
(Стація „Зімна Вода"
27146F (Жінка в небі, часть 1.
(Жінка в небі, часть 2.

27142F (Допитався
(Ват ду ю сей
27134F (Відьма, часть 1.
(Відьма, часть 2.
27124F (Спорт американський
(Історія з пирогами.
27118F (Лящманка.
(Погані часи.
27114F (Синочок.
(Образований
27116F (Вуйко з Пенсилвенії.
(Комедія тай годі
27105F (Пісня невольника.
(Їзда на аероплані.

БАРІТОНА ПЕТРА ОРДИНСЬКОГО.
27150F (Ой, і не гаразд Запорожці
(Ой, бре море, бре
27135F (Віє вітер,
(Думка про Морозенка.
27151F (Гей гук, мати, гук
(Розлилися круті беріжечки
10" 75 ц.

САЛЬОМЕЇ КРУШЕЛЬНИЦЬКОЇ, сопрано.
27133F (Ой, де ти ідеш, де ти поїдеш
(Ой летіли білі гуси, — роспетини.
27132F (Вівці мої, вівці, пастуша пісня
(Через сад виноград, — дівоча пісня.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ЛІРА".
27126F (Ой, у полі нивка.
(Ой, у лузі.
27125F (Верховина.
(Де Дніпро наш.
27138F (Реве та стогне,
(Закувала та сива зазуля.

УКРАЇНСЬКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
27187F (Метелиця-сніговиця, танець
(Козак Завидія, танець
27178F (Танець по шлюбі
(Полька для всіх

59056F	Абандонадо Вальс	Колюмбія Інтернаціональна Хрхестра
27205F	Гуцулка в Семеречині	Укр. Орхестра Михайла Томаса
27201F	Іван Убийник	Орх. Павла Гуменюка, Сопр. Марія Одинська
20187F	Камаринська	Орхестра Павла Гуменюка
27193F	Кажуть люди	Е. Жуковський з акомп. орхестри
27192F	Козак „Петрушка"	Укр. Орхестра Павла Гуменюка
27197F	На камінню мармуровім	Е. Жуковський, барітон
27197F	Ой, скажи, мила	Е. Жуковський, барітон з акомп. орхестри
27194F	Ой, там у лісі	Люба Весела, сопран. з акомп. орхестри
27205F	Підгірська Коломийка	Укр. Орхестра Михайла Томаса
27192F	Полька „Горпина"	Укр. Орх. Павла Гуменюка
27198F	Полька „Од терника до терника	Орх. братів Голутяки-Кузяни
27201F	Просьба жінки до чоловіка	Орх. Гуменюка, сопр. М. Одинська
59056F	Сантіяго Вальс	Колюмбія Інтернаціональна Орхестра
20187F	Сільська Полька	Орхестра Павла Гуменюка
27191F	Широкий місточок	Орхестра Братів Голутяки-Кузани
27198F	Танець Нашого Івана	ОрхестраБратів Голутяки-Кузяни
27203F	Весілля в Пенсилвенії, часть 1 і 2	Е. Жуковський і Соня Ліщак
27194F	Віють вітри	Люба Весела, сопран. з акомп. орхестри
27202F	Як летіли гуси з далекого краю	Орх. Братів Голутяки-Кузяни, співає: Текля Дячек
27202F	Як мі на поділю, так мі на Завіслю	Орх. Братів Голутяки-Кузяни, співає: Текля Дячек
27193F	За горами, за лісами	Е. Жуковський, барітон
27191F	Зелена поляна	Орх. Братів Голутяки-Кузяни
27204F	Зловини, часть 1 і 2	Укр. Орхестра Павла Гуменюка, зі співом

ЗАВВАГА: На сей місяць базар Сурма робить спеціяльну оферту: Хто замовить 10 малих рекордів (Колюмбії, або Окей Одеон), тому Сурма дасть не лише безплатно голки до грамофону, але ще й платить сам почту до якогонебудь місця в Злучених Державах і почислить за все те лише $7.50.

Лише не треба отягатися з замовленням, але заходити або писати просто на адресу:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(МЕЖИ 6-ОЮ І 7-ОЮ УЛИЦЕЮ).
PHONE: DRY DOCK 3752.

ПОЗІР! ДЕНБУРІ, КОНН., ПОЗІР!
БРАТСТВО СВ. О. НИКОЛАЯ, від. 381 Укр. Нар. Союза
— устроює —
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
І ПРЕДСТАВЛЕННЄ
ТРЬОХ ДО ВИБОРУ
комедія в трох діях, дуже веселе і смішне, під проводом п. Р. Гвоздевича з Ансонії, Конн.
В СУБОТУ, 1. ЛЮТОГО 1930 Р.
В ГАЛИ KORKORDIA,
при Grosby Street, Danbury, Conn.

На сей баль і представлення запрошується всіх Українців і Українок місцевих і позамісцевих до численної участи. Дохід зі сего балю призначений на допомогу старому краєви. Музика першорядна буде приґравати до танців.

За добру забаву ручить
24 Комітет.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

Dr. A. L. CEASAR
спеціяліст у всіх хоробах
ОЧИЙ, УХ, НОСА І ГОРЛА
Години: 127 EAST 84th STREET,
10—12 межи Park і Lexington Ave.
6—8 NEW YORK, N. Y.
В неділі від 10 рано до 1 пополудни.

PAINFUL CORNS
Loosen—Lift Out

A little known Japanese herb, the discovery of an eminent German scientist (Dr. Stickel) instantly soothes the corn, callous or wart, then loosens it so that shortly you can lift it right out. This new discovery called "Corn Fly" excites the white blood corpuscles to action and granulates the corn at its root so that it drops out and leaves no trace of scar or soreness.

You will also find "Corn Fly Foot Bath Powder" a boon for sore, tired or perspiring feet.

"Corn Fly" for corns, 35c, "Corn Fly Foot Bath Powder" 25c, and "Corn Fly Bunion Remedy" 50c, (all three—$1.10 value—for $1.00), are sold under a positive money-back guarantee by Hi-Gene Co., Newark. N. J., or local druggist.

УКАЇНСЬКІ МЕЛЬОДІЇ
СОЛЬО НА СКРИПКУ
з фортепяном
зібрав ЙОСИФ СНІГУР.
Ціна 50 центів.

Замовлення разом з належитістю слати до:
„SVOBODA"
P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ВІЙ
ПРОСТ

BALTIC AMERICA LINE

НА УКРАЇНУ

BALTIC AMERICA ЛІНІЯ Є ОДИНОКА
ПРОСТА ЛІНІЯ МІЖ ДАНЦІҐОМ І АМЕРИКОЮ
яка оперує найбільшими, найпоспішнійшими і найвигіднійшими кораблями межи НЮ ЙОРКОМ І ДАНЦІҐОМ.
Поспішні і вигідні получення залізничі можна дістати з ДАНЦІҐУ ДО МІСЦЯ ПРИЗНАЧЕННЯ.
Ціни як найнизчі. Знаменитий харч і обслуга. Орхестра, рухомі образки, ігри і всякого рода инші інтересні забави.

Українці навчилися з власного досвіду, що оплачується їхати до Рідного Краю нашою ПРОСТОЮ ЛІНІЄЮ без пересідання. Перепроваджуванием і перенощением багажу, умучуючим подорожуванием залізничим і малими кораблями, те все оминете, коли подорожуєте нашою Лінією.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ ДО СОВІТСЬКОГО СОЮЗА
каблем або почтою.
Скора і точна ПЕРЕСИЛКА американських долярів до всіх частей Совітської Републики
ҐАРАНТОВАНА
ДОМАГАЙТЕСЯ всеґда ПЕРЕСИЛКИ ЧЕРЕЗ БАЛТИЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКУ ЛІНІЮ коли шлете гроші.
Голосіться до місцевих агентів або
BALTIC AMERICA LINE
8-10 BRIDGE STREET, NEW YORK, N. Y.
Другі офіси в Pittsburgh, Chicago, San Francisco, Seattle і головніших містах Канади.

НОВЕ ПРАВО ІМІҐРАЦІЙНЕ

Чи ви є горожанином Америки, чи ні — спровадимо до Америки Вашу жену і діти, котрі числять низше 21 літ, а старших і рільників на фарму.

Богато людей приїхало по отриманню від нас ДОКУМЕНТІВ І КАРТ КОРАБЕЛЬНИХ.

Проте хто має:

1) Спровадити кого з родинного або з інших країв, як Канади і ін., або хоче виїхати на вигідних КОРАБЛЯХ до краю і вернути до АМЕРИКИ без КЛОПОТУ, чи є горожанином, чи ні;

2) Вислати гроші до краю так, щоби без жадних доплат були доручені адресатови в ДОЛЯРАХ АМЕРИКАНСЬКИХ — або

3) Полагодити якунебудь КРАЄВУ СПРАВУ, купити або продати маєток в краю або в Америці — виробити КОНТРАКТИ, ПОВНОВЛАСТИ, СКРИПТИ ДОВЖНІ і т. ін.; — нехай з повним довірєм удасться устно або листовно до знаної від звиш 20 літ правдиво УКРАЇНСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ:

T. J. HRYCEY & CO.
NOTARY PUBLIC, REAL ESTATE, FIRE INSURANCE; STEAMSHIP TICKETS AND AMERICAN EXPRESS AGENCY,
329 SO. FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.
TELEPHONE: LOMBARD — 25-93.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА.

ПОМІЧ ДЛЯ ХОРИХ

ЗІЛЛЄ МІЛЕРТОН є дуже скуточним средством — приносить поміч.
СОТКИ ЛИСТІВ признання і подяки від людий, які самі на собі переконалися.

Через якийсь час наш дім був правдивим шпиталем. Мене мучили ревматичні болі, битте серця і загальний розстрій, а жінка вічно терпіла на болі жолудка і внутрішні недомагання. Припадково ми довідалися про Мілертон і сей щасливий припадок допоміг нам до виздоровлення. Завдяки знаменитому зіллю Мілертон ми позбулися наших прикрих терпінь і відзискалисьмо здоровлє.
Складаємо щиру подяку,
АДАМ І РОЗАЛІЯ СЛОДКОВСЬКІ.
150 Pacific Street, Newark, N. J.

З замовленнем належить прислати 2 доляри готівкою, або моней-ордер. Мілертон сейчас буде висланий на подану адресу. — Просимо адресувати так:
J. S. MILLER, Inc., Dept. K.
62 BEACON, STREET, NEWARK, NEW JERSEY.

Одинока книжка на укр. мові

РОЗМОВА З ДУХАМИ.

ЦЕ НЕ ФІКЦІЯ АНІ ВИДУМКА — А ДІЙСНА ПРАВДА, НАПИСАНА ЧОЛОВІКОМ, ЯКИЙ РОЗМОВЛЯВ І РОЗМОВЛЯЄ З ДУХАМИ.

В книжці є подані фотографії духів, їх писання і рисовання, опис другого світа, а також пояснення, як ввійти в розмову з духами.

КНИЖКА Є НЕЗВИЧАЙНО ЦІКАВА І ПОУЧАЮЧА ДЛЯ КОЖДОГО.

ЦІНА $2.00 З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Адрес:
M. M. Bellegay
2320 Chicago Avenue,
Chicago, Ill.

ПРЕДСКАЗАННЯ ДУХІВ НА 1930 Р.
1. Сего року почнаєсь всесвітна війна.
2. Тепло землі запряжуть до витворювання електрики, світла і сили.
3. Знайдуть скло, через яке буде видно лише з одного боку.
4. Знайдуть спосіб до згущення воздуху.
5. Англія буде просити Америку о позичку.
6. В Болгарії, Італії і Японії буде сильне землетрясенне.
7. В Португалії будуть релігійні заворушення.
8. В Італії буде убийство в королівській родині.
9. В Німеччині винайдуть машину, яка буде стягати електрику з воздуха.
10. Землетрясенне в Ню Йорку.
11. Фльорида буде страшно знищена.
12. В Шикаго буде великий огонь, тяжкий до здержання.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ ДО ЗАРЯДУ ДОМУ,
вдови або дівчини у віці від 25 до 32 літ. Я Українець. Прошу голоситися на слідуючу адресу: 23-5
JOHN CZARNECKY,
P. O. Box 17, Sanatoga, Pa.

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випожичає гроші на 1, 2 і 3 морґечі. Шери продається: Preferred шер $25.00. Common шер $20.00. По всякі інформації голосіться до котрогобудь з понизших урядників: **І. Лисак**, предс., 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; **М. Брудер**, секр., 17 Market St., Newark, N. J.; **Т. Каськів**, касієр, 600 High St., Newark, N. J.

З ПРИЧИНИ СЛАБОСТИ ЖЕНИ
змушений спродати ресторант, бизнес добре вироблений. Голоситися під ч.
84 FIRST ST., ELIZABETHPORT, N. J. 24-6

ДОМИ НА ПРОДАЖ.
Маю на продаж одно- і двофамілійні доми в
ROSELLE PARK і LINDEN, N. J.
Доми мають всі уліпшення, електрику, ґез і огрівачі (steam-heat). Продаю по приступній ціні. Голоситися до; 20-
JOHN ZARSKY,
448 MAPLE, AVE., ELIZABETH, N. J.
Telephone Emerson 4779

ФАРМА 28 АКРІВ, НА ГАЙВЕЙ
2,400 стіп фронту, дім на 2 фамілії, ґез, електрика, велика барна, курники на 5,000 курий, вода в барнах і курниках, вся машинерія, 2 бльоки до стації колійової, 15 блоків до міста, напроти Ґолф Плейс (Golf Place), добре місце на газолінову стацію. Мусить бути спродана скоро. Ціна тільки $10,500. Голоситися до: 24,6,8
K. GOS,
Knopf Street, Manville, N. J.

ПРОДАЄ
ДОМИ
в місті НЮ ЙОРКУ і околиці
Українська Фірма
С. ФЕСОЛОВИЧА І М. КОБЗІСТОГО
EXCHANGE REALTY CO.
41 East 7th St., New York City
Tel. Orchard 9677. 16-

НА ПРОДАЖ
ФАРМА 19 АКРІВ, земля огородова, в місті Auburn, N. Y., гарший мурований дім на 8 фамілії, барна, курники і красний сад, в домі електрика, ґез, ванна і новий бойлер. Хто купить не пожалує. Ціна приступна. Голоситись на адресу: 22,4,6
ФРЕНК СЛІВІНСЬКИЙ,
57 Genesee St., Auburn, N. Y.

ДО ВИНАЙМУ ФАРМА НА ОГОРОДОВИНУ.
Найліпші фарми на огородовину, земля плодовита в північній части стейту Ню Джерзи, можна купити кілька акрів. Хто схоче, з домами або без; дуже приступні ціни винайму. По інформації пишіть на нище подану адресу, або до нашого репрезентанта на місци: Mr. C. S. Hoff, Great Meadows, N. J. 22-
AMMONIATE PRODUCTS CORP.,
42 Broadway, New York, N. Y.

НОВІ ДОМИ В КАРТЕРЕТ; Н. ДЖ.
які знаходяться напроти Гай Школи, і в недовзі підійдуть до високої вартости, тож тільки там купуйте. Будівничий коло домів кождої неділі від години 1-шої до 5-тої пополудни. 301-3
JOHN GINDA,
390 Grant Ave., Carteret, N. J.
Tel. 1062 Carteret.

Phone: Brunswick 7187.
АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переглядaнием абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; перепроваджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

PAIN-EXPELLER
REG. U.S. PAT. OFF.
—Вживаний зверха на
Болючі Мускули
Власні Перехолодження
Біль Грудий
Штивний Карк
Біль Хребта
Звихнення і Знесилення
Невральгія

Дістаньте правдивий. Котвиця торговельний знак на пачці дає вам запоруку.

Памфлет, подаючий повну директиву і описуючий ріжні вживання Пейн-Експелеру, знаходиться в кождій пачці.

У всіх аптеках
35 цит. і 70 цит.
Або пишіть впрост до:
The Laboratories of
F. Ad. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N.Y.
KILLS PAIN

ПОЗБУДЬТЕСЯ ШКІРНОЇ НЕДУГИ

через уживання знаменитої Гоючої Масти „SAWIEC", котра принесла скору поміч тисячам, які є вповні вдоволені з її знаменитого результату.

У всяких випадках, як: екзіма, свербіння, опарення, попечення, задавнені рани, текучі рани і всякі другі шкірні недомагання, всегда уживайте цю знамениту масть. Вдоволення ґарантоване. Висилаємо „Sawiec" на кожну адресу. Замовте сьогодня, ціна $1.00, а заплатите листоношови при доручінню.
WAKIE PRODUCTS CORP.
Dept. U-10, BLOOMFIELD, N. J.
Дж. Вашкевич, аптикар-властитель.

WAKIE PRODUCTS CORP.

ПОМІЧ ДЛЯ ХОРИХ
ГИНДУ БРЕНД ЗІЛЛЯ.

Baron A. Borak
HINDU TEA

Під цею назвою є споряджена мішанка ростин, цвітів, насіння й корінців, великого значіння в лічéнню недуг, в відповідній пропорції, які усувають з орґанізму нагромаджені нечистости, лагодять і гонять вітри, зміцнюють і регулюють жолудок, а тимсамим усувають ріжні долеґливости.

Hindu Brand Herbs Tea є приємний до пиття, не дає болю, не гонить, зміцнює і регулює.

Лік для всіх. Повинен находитися в кожній хаті.

З замовленнем просимо присилати доляра готівкою, або моней-ордер.
BARON A. BORAK,
307 E. 18 St., New York, N. Y.
Як невдоволяючий, звертається гроші.

ВАЖНЕ ДЛЯ ГРАЮЧИХ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ.
ЕМІЛІЯ УГОРЧАКОВА
має великий склад найкращих українських строїв і ріжних костюмів до аматорських представлень і народних виступів, як також прибори до характеризовання. При замовленнях треба присилати точний спис осіб і потрібних річей. Випозичає також народні строї хотячим фотографуватися. Замовлення на костюми до представлень треба присилати що найменьше 8 днів перед представленнем на слідуючу адресу:
Mrs. E. UHORCHAK,
216 Washington St., Jersey City, N. J.

БИЗНЕСМЕНИ УКРАЇНЦІ!
Заки дасьте свій ордер на СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1931 р., перегляньте наш великий ілюстрований катальоґ і наші гуртові ЦІНИ продажі. Маємо великий вибір ріжнородних календарів, яких катальоґ висилаємо на жадання. Пишіть на адресу: 24
KULYNITCH PRINTING CO.,
418 E. 9th ST., NEW YORK, N. Y.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на рік 1930
ВЖЕ ВИЙШЛИ З ДРУКУ.

Маємо на складі 50 ріжнородних календарів на 1930 рік. Календарі є друкований по українськи, свята означені червоними буквами.

Ціна за одні календар 30 ц. з пересилкою, а 4 за доляра.

Шторникам, агентам і для тих, що хотять занятися продажию календарів, висилаємо даром спис стінних календарів по гуртовій ціні. За попереднім надісланнем $5,00 вишлемо 30 штук оказових календарів, щобисьте оглянули, а опісля замовляли більше число. Замовлення посилайте на адресу: 249—
UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

НОВЕ УКРАЇНСЬКЕ
похоронне заведення в Шікаго отворив Іван Оленець. Обслуга точна і дуже умірковані ціни. 140—
JOHN OLENEC,
2245 W. Huron Street, Chicago, Ill.
Тел. офісу: West 2056
Тел. домашний Nevada 8585

ВАСИЛЬ І МАРІЯ МУЗИКА
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
ДВА ОФІСИ:
NORTH SIDE: 2157 W. Chicago Ave
Phone: Brunswick 7767 або 7768
SOUTH SIDE: 4954 So. Hermitage Ave
Phone: Hemlock 5500.
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchord 2568